

آیین نامه طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی کشور

به استناد تبصره ۲ ماده واحد قانون اصلاح بند ۲ ماده ۱ قانون تشکیلات وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۷۵ و حوزه کاری شماره پنج رهیافت راهبردی مدیریت بین المللی مواد شیمیایی (SAICM) مبنی بر اجرا سیستم هماهنگ جهانی برای طبقه بندی و برچسب زنی مواد شیمیایی و به منظور ارتقاء سطح آگاهی و اطلاعات کلیه افرادی که با تولید عرضه حمل و نقل و نگهداری و مصرف مواد شیمیایی در سطح کشور در ارتباط می باشند و با هدف پیشگیری و کاهش عوارض و آسیب های ناشی از کار با مواد شیمیایی و کاستن از بار حوادث شیمیایی و مخاطرات زیست محیطی این آیین نامه با عنوان آیین نامه طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی کشور تهیه و تدوین و به شرح ذیل اعلام می گردد .

فصل اول : تعاریف :

ماده ۱- ماده شیمیایی ترکیب یا ماده ای با منشأ معدنی یا آلی که حداقل دارای یک عنصر شیمیایی بوده و به اشکال مختلف اعم از گاز ، بخار ، مایع یا جامد دیده می شوند.

ماده ۲- ماده شیمیایی خطرناک عبارت از ماده شیمیایی است که می تواند باعث ایجاد خطرات بیولوژیک و با آسیب های فیزیکی برای موجودات زنده و محیط زیست شود .

ماده ۳- آفت کش به ماده ای با منشأ طبیعی یا صناعی اطلاق می شود که برای مبارزه و کنترل آفات به کار می رود .

ماده ۴- برچسب ماده شیمیایی مجموعه ای از علائم ، نمادها ، حروف و عبارات هشدار دهنده و آگاه کننده در مورد خصوصیات خطرات مواد شیمیایی و اقدامات ایمنی و حفاظتی در مقابل آنها می باشد که بر روی ظروف و یا بسته های حاوی مواد شیمیایی الصاق می گردد .

ماده ۵- برچسب کشوری ماده شیمیایی : عبارت از برچسبی است که طبق اصول دستورالعمل کشوری طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی به زبان فارسی تهیه و بر روی ظروف حاوی مواد شیمیایی الصاق می گردد.

ماده ۷- SAICM : مختلف عبارت management strategic Approach international chemicals و به مفهوم رهیافت راهبردی مدیریت بین المللی مواد شیمیایی می باشد .

ماده ۸- GHS : مختلف عبارت Globally Harmonized system که در این آیین نامه به معنی نظام هماهنگ بین المللی طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی می باشد .

ماده ۹- مخاطرات زیست محیطی وضعیت یا موقعیتی که دارای تهدید برای محیط زیست پیرامون است .

فصل دوم (اهداف و وظایف :

ماده ۱۰- هدف : هدف از این آیین نامه برقراری شیوه ای مناسب به منظور طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی تولیدی و مصرفی کشور می باشد .

ماده ۱۱- اصول و نحوه عمل جهت تعیین و الصاق برچسب براساس رهنمودهای سیستم GHS استوار می باشد .

ماده ۱۲- مسئولیت تهیه فهرست مواد شیمیایی مشمول این آیین نامه برعهده کارگروهی متشکل از اعضاء مندرج در ماده ۱۱ می باشد .

ماده ۱۳- بررسی اطلاعات موادشیمیایی مشمول دریافت برجسب کشوری و صدور آن بر عهده وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی می باشد .

تبصره ۱- طبق ماده ۳۵ آیین نامه اجرای قانون حفظ نباتات ، بررسی مشخصات آفت کش ها کافی السابق برعهده هیات نظارت برسموم و صدور برجسب آنها مطابق این آیین نامه خواهد بود .

تبصره ۲- کلیه ویژگیهای فیزیکی برجسب کشوری موادشیمیایی از جمله شکل ، رنگ ، ابعاد ، توسط کمیته کشوری طبقه بندی و برجسب گذاری مواد شیمیایی تدوین و پس از تصویب در کمیته ملی ، توسط موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به عنوان استاندارد ملی اعلام می گردد .

ماده ۱۴- وزارتخانه های بازرگانی صنایع و معاون و جهادکشاورزی حسب مورد موظف می باشند فهرست کلیه مواد شیمیایی مشمول این آیین نامه را به طریق مقتضی به تولید کنندگان ، وارد کنندگان و صادرکنندگان مواد و کالاهای شیمیایی اعلام نماید .

آیین نامه طبقه بندی وبرجسب گذاری مواد شیمیایی کشور

ماده ۱۵- تولیدکنندگان ، واردکنندگان و صادرکنندگان مواد شیمیایی باید قبل از ورود ، صدور و عرضه هرگونه موادشیمیایی ، مشخصات آنها را به منظور بررسی جهت صدور برجسب کشوری به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی اعلام نمایند .

ماده ۱۶- کلیه تولیدکنندگان موادشیمیایی اعم از دولتی و خصوصی موظف به رعایت مفاد دستورالعمل کشوری طبقه بندی وبرجسب گذاری موادشیمیایی می باشند .

ماده ۱۷- نظارت بر مواد و فرآورده های شیمیایی از جنبه دارابودن برجسب کشوری موادشیمیایی در مراکز تولیدی - صنعتی کارگاهها ، جایگاهها و انبارهای نگهداری کالا و مراکز فروش برعهده بازرسین کار و بهداشت حرفه ای می باشد .

ماده ۱۸- واردات و ترخیص هرگونه ماده شیمیایی فاقد برجسب کشوری ماده شیمیایی ممنوع می باشد .

تبصره : کسرات کشور برجسب اجراء بند فوق کنترل و نظارت لازم را اعمال خواهند نمود .

ماده ۱۹- برجسب کلیه موادشیمیایی صادراتی مشمول این آیین نامه علاوه برزبان فارسی ، در صورت درخواست می تواند به زبان کشور مقصد نیز باشد .

ماده ۲۰- کلیه تولیدکنندگان و واردکنندگان مواد شیمیایی در خصوص ظروف آلوده به موادشیمیایی ، ضمن رعایت دستورالعمل کشوری طبقه بندی وبرجسب گذاری موادشیمیایی ، ملزم به رعایت مفاد ماده ۷ قانون مدیریت پسماندها نیز می باشند .

تبصره ۱- کلیه واردکنندگان مواد شیمیایی کنوانسیون روتردام ، استکهلم و بازل علاوه برالصاق برچسب موضوع این آیین نامه ملزم به رعایت مفاد کنفوانسیون های مزبور می باشند .

تبصره ۲- مفاد این آیین نامه جهت کلیه موادشیمیایی تاریخ گذشته و یا تبدیل شده به پسماند نیز لازم الاجراء است .

ماده ۲۱- موادشیمیایی پرتوزا و دارویی مشمول مفاد این آیین نامه نخواهند بود .

ماده ۲۲- خواص و مشخصات هر ماده شیمیایی باید با برچسب کشوری طرف آن مطابقت داشته باشد .

ماده ۲۳- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که میادرت به جعل برچسب و یا تخطی از ماده ۲۱ نمایند مشمول مجازات و جرائمی که در قانون پیش بینی می گردد خواهند شد .

ماده ۲۴- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی با مشارکت وزارت کار و امور اجتماعی برنامه های آموزشی در خصوص آشنایی شاغلین با برچسب موادشیمیایی را تهیه و اجرا خواهند نمود .

ماده ۲۴- مسئولیت نظارت برحسن اجراء این آیین نامه برعهده وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی می باشد .

این آیین نامه مشتمل بر ۲ فصل ، ۲۵ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ..... به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم الاجرا می باشد .

دکتر کامران باقری لنکرانی

وزیر بهداشت و درمان آموزش پزشکی